

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 42T/88/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720010483
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Mikulčík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2022:1720010483.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, samosudcom Marekom Mikulčíkom, v trestnej veci obžalovaného K. I., stíhaného pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods.3 písm. c/ Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20. januára 2022 v Pezinku, takto

rozhodol:

Obžalovaný: K.U. I., U.. XX. X. XXXX H. E., F. R. R. XXX, L.,

uznáva za vinného, že

v mieste svojho trvalého bydliska a všade tam, kde sa zdržiaval v období od mesiaca december roku 2019 do januára 2022 (s výnimkou obdobia 6 mesiacov, počas ktorých sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody) si riadne a v plnej výške neplnil vyživovaciu povinnosť voči svojmu synovi K.. Q.. U. H. A. XXXX, napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine a taktiež mu bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu v Pezinku pod č. k.: 5P/2/2019-37 zo dňa 07.10.2019, právoplatný dňom 21.11.2019 mesačne sumou 200,-EUR, počnúc dňom 03.07.2019 vždy do 15- teho dňa vopred k rukám matky Ž. Q.E., U..XX.XX.XXXX, F. R. L., Z.. R. Č..XXX, prechodne bytom bez prihlásenia Šenkvice, ul. Vinohradská č.4 a ktorým mu bolo zároveň uložené splácať zročné výživné za obdobie od 03.07.2019 do 30.09 2019 v sume 600,- EUR v 20,- EUR mesačných splátkach spolu s bežným výživným, čím mu tak vznikol dlh na bežnom výživnom za uvedené obdobie spolu vo výške 4000,-EUR a na zročnom výživnom v sume 600,- EUR

teda

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si úmyselne neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného

čím spáchal

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania trestného činu.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 31. 12. 2019, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l/ Trestného zákona, § 37 písm. m/ Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určuje obžalovanému skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností zaplatil k A. Ž. Q., U.. XX. X. XXXX, R. R. XXX/XXX, L. zameškané výživné vo výške 4.000,- €.

o d ô v o d n e n i e :

Okresná prokuratúra Pezinok podala na obžalovaného K. I. (ďalej len „obžalovaný“) na tunajšom súde dňa 18. decembra 2020 obžalobu pod číslom Pv 154/20/1107-13 (ďalej len „obžaloba“), pričom skutok uvedený v obžalobe právne kvalifikovala ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa obžalovaný mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v predmetnej obžalobe.

Súd nariadil vo veci hlavné pojednávanie, ktoré vykonal v neprítomnosti obžalovaného za splnenia podmienok uvedených v § 252 odsek 2 Trestného poriadku (obžalovanému bola doručená obžaloba, obžalovaný bola na pojednávanie riadne a včas predvolaný, mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátrenom vyšetrovaní a obžalovaný bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skrátenejšieho vyšetrovania a napokon obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený, pričom obžalovaný sa na hlavné pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil). Na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie podľa § 261 Trestného poriadku výsluchom svedkyne Ž. Q.. Postupom podľa § 253 ods. 2 Trestného poriadku súd poveril vykonaním dôkazov, čítaním listín, posudkov a správ prokurátora, ktorý podľa § 269 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní čítaním oboznámil nasledovné listinné dôkazy zadokumentované v súdnom spise: č.l. 57-62 - rozsudok Okresného súdu Pezinok sp. zn. 5P/2/2019; č.l. 63 - rodný list; č.l. 64 - potvrdenie DSC Margarétka; č.l. 65 - správa z ÚPSVaR Senica; č.l. 66 - vyjadrenie ÚPSVaR Senica; č.l. 67 - vyjadrenie Sociálnej poisťovne; č.l. 72 - vyjadrenie Sociálnej poisťovne; č.l. 73-74 - vyjadrenie Okresného úradu Senica; č.l. 75-76 - vyjadrenie Obce Kúty; č.l. 77 - vyjadrenie OR PZ Senica; č.l. 78 - zoznam vozidiel subjektu; č.l. 82 - potvrdenie Daňového úradu Trnava; č.l. 83 - hodnotenie ÚVTOS; č.l. 87 - vyjadrenie ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou; č.l. 88 - tabuľka o vyúčtovanej odmene; č.l. 93 - register trestov; č.l. 95-96 - výpis z ústrednej evidencie priestupkov; č.l. 138 - odpis registra trestov. Postupom podľa § 258 ods. 4 Trestného poriadku bola na hlavnom pojednávaní prečítaná zápisnica o skoršej výpovedi obžalovaného zo dňa 21. októbra 2020 (č.l. 15-20 spisu). Súd dospel k záveru, že takto vykonaným dokazovaním bolo na hlavnom pojednávaní dokázané všetko, čo treba v zmysle § 119 odsek 1 Trestného poriadku v trestnom konaní dokazovať.

K dokazovaniu:

Vykonané dôkazy súd hodnotil jednotlivo i v ich súhrne podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu tak, ako je to uvedené v § 2 odsek 12 Trestného poriadku, pričom vychádzajúc zo zásad dokazovania, dospel k záveru, že skutok, ktorý je v posudzovanej trestnej veci obžalovanému kladený za vinu, sa stal, napĺňa všetky zákonné znaky trestného činu - prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a že tento skutok spáchal práve obžalovaný.

Obžalovaný je otcom maloletého K. Q., U.. N. XX.XX.XXXX H. E.B. Q. G. Ž. Q..

Na základe rozsudku Okresného súdu Pezinok sp. zn. 5P/2/2019-37 právoplatného dňa 21.11.2019 bol obžalovaný zaviazaný prispievať na výživu svojej maloletého syna K..Q., U.. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 200,- €, vždy do 15-teho dňa v mesiaci na účet matky Ž.K. Q.. Matke obžalovaný doposiaľ na výživnom uhradil len raz sumu 30,- €, v roku 2018 a odvtedy od neho žiadne peniaze na výživné nedostala, hoci si aj od nej vypýtal číslo účtu. Náhradné výživné matka nepoberá.

Obžalovaný má ukončené základné vzdelanie, je nezamestnaný a nemajetný, v dobe od 4.8.2020 sa šesť mesiacov nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, kde si síce prevzal tlačivo na nahlásenie vyživovacej povinnosti, ale to tlačivo neodoslal, nakoľko nepoznal aktuálnu adresu bývalej priateľky. Je si vedomý svojej vyživovacej povinnosti na syna, nechce sa jej vyhýbať, je mu ľúto, že sa výživným sa dostal do dlhu. Obžalovaný si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil riadne a včas. V období od decembra 2019 do januára 2022 (26 mesiacov) na výživné nič nezaplatil. Vzhľadom na skutočnosť, že od 4. augusta 2020 bol obžalovaný 6 mesiacov vo výkone trestu odňatia slobody, mal za obdobie od decembra 2019 do januára 2022 na výživné zaplatiť počas 20 mesiacov sumu 4.000,-€ (20*200), keďže nič nezaplatil, vznikol mu na výživnom v tomto období dlh vo výške 4.000,-€.

Obžalovaný je všeobecným recidivistom, pretože bol v minulosti 4 krát súdne trestaný. Naposledy bol obžalovaný trestným rozkazom Okresného súdu Senica Pezinok sp. zn. 1T/8/2019 zo dňa 30. septembra 2019 uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1.3 písm. b/ Trestného zákona, pričom súd mu uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov.

K výroku o vine a k právnej kvalifikácii

Vzhľadom na skutočnosť, že podľa obžaloby sa obžalovaný mal trestného činu podľa obžaloby dopúšťať od decembra 2019 doposiaľ, pričom pred vynesením tohto rozsudku došlo s účinnosťou od 1. januára 2020 k zmene Trestného zákona v ustanovení § 207, sa súd pred zhodnotením dôkazov a vynesením rozsudku zaoberal v prvom rade tým, podľa akého znenia Trestného zákona má posúdiť trestnosť jeho činu uvedeného v bode 1/ obžaloby.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Trestný zákon v znení účinnom do 31. decembra 2019 v ustanovení § 207 uvádzal nasledovné:

„Zanedbanie povinnej výživy

(1) Kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaošetrovať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto sa najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaošetrovať iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze,

b) závažnejším spôsobom konania, alebo

c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.“

Trestný zákon v znení účinnom od 1. januára 2020 v ustanovení § 207 uvádza nasledovné:

„Zanedbanie povinnej výživy

(1) Kto najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaošetrovať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto sa najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaošetrovať iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze,

b) závažnejším spôsobom konania, alebo

c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.“

Za toho stavu súd dospel k záveru, že pre obžalovaného bude priaznivejšie posúdiť trestnosť jeho činu uvedeného v obžalobe a uložiť mu trest podľa § 207 Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019, keďže podľa neho sa na naplnenie znakov základnej skutkovej podstaty (a tým aj na trestnosť prečinu zanedbania povinnej výživy) vyžadovalo neplnenie si zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaošetrovať iného po dobu o jeden mesiac dlhšiu, než je tomu podľa § 207 Trestného zákona v znení účinnom od 1. januára 2020.

Vykonané dôkazy súd hodnotil jednotlivo i v ich súhrne podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu tak, ako je to uvedené v § 2 odsek 12 Trestného poriadku, pričom vychádzajúc zo zásad dokazovania, dospel k záveru, že skutok, ktorý je v posudzovanej trestnej veci obžalovanému kladený za vinu, sa stal, napĺňa všetky zákonné znaky trestného činu - prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 a že tento skutok spáchal práve obžalovaný.

Pokiaľ išlo o subjektívnu stránku trestného činu, mal súd z hľadiska zavinenia za preukázané, že konanie obžalovaného popísané v obžalobe je pokryté priamym úmyslom v zmysle § 15 písmeno a/ Trestného zákona, nakoľko s ohľadom na spôsob jeho konania je zjavné, že chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom.

Po zistení formálnych znakov trestného činu - prečinu, skúmal súd aj materiálnu stránku - materiálny znak prečinu uplatňovaný ako materiálny korektív k formálnym znakom, a to z hľadiska posúdenia všetkých skutočností spadajúcich pod kritéria definované v § 10 odsek 2 Trestného zákona. Pritom vychádzal z požiadavky, že skutočnosti uvedené v § 10 odsek 2 Trestného zákona je potrebné hodnotiť vo svojom súhrne bez toho, aby niekto bol pripisovaný väčší či menší význam (jednej na úkor druhej). Na tomto základe dospel súd k záveru, že konkrétna závažnosť prečinu stíhaného v obžalobe dosahuje Trestným zákonom vyžadovaný stupeň pre vyvodzovanie trestnoprávnej zodpovednosti, teda stupeň vyšší než nepatrný. Tento záver vyplýva z už uvedeného spôsobu vykonania činu a jeho následku popísaného v skutkovej vete rozsudku, z okolností, za ktorých bol spáchaný, ako aj z uvedenej formy a miery zavinenia (priamy úmysel). Tieto všetky rozhodné skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú taký stupeň závažnosti činu, pre ktorý je nevyhnutné vyvodzovať voči páchatelovi trestnú zodpovednosť.

K výroku o treste

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelmi tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri úvahe o druhu a výmere trestu, súd vychádzal z vyššie uvedených skutočností a dospel k záveru, že u obžalovaného najlepšie splní účel trestu uloženie podmienčného trestu odňatia slobody, s dostatočne dlhou skúšobnou dobou, v rámci ktorej mu bude uložená povinnosť, aby podľa svojich schopností nahradil zameškané výživné, pretože takýto trest dostatočne zabezpečí ochranu spoločnosti, vytvorí

podmienky na výchovu obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom zároveň vyjadrí morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. Súd mal pritom na zreteli to, aký objekt je chránený v ustanovení § 207 Tr.zák., čo je účelom a cieľom trestu, ako aj to, že pri uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody nemožno páchatelovi trestného činu zanedbania povinnej výživy zároveň uložiť aj povinnosť zaplatiť zameškané výživné. Inými slovami povedané, pre spoločnosť je vždy lepšie, ak si páchatel zanedbanie svojej vyživovacej povinnosti len tzv. „neodsedí“ počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody, ale keď je pri uložení iného druhu trestu donútený svoju zanedbanú vyživovaciu povinnosť riadne splniť dodatočne a taktiež je počas výkonu iného než nepodmienečného trestu odňatia slobody nútený riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť v sume určenej mu súdnym rozhodnutím.

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd v súlade s ustanovením § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Pri výmere trestu súd taktiež obligatórne prihliadol podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a príťažujúcich okolností.

Súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval. Príťažujúcou okolnosťou u obžalovaného bolo to, že už bol v minulosti za trestný čin odsúdený. Vyrovnaný pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností umožňoval obžalovanému ukladať trest odňatia slobody v rozpätí stanovenom v § 207 ods. 1 Tr. zák. (0 až 2 roky). Za toho stavu súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody v j polovici takto určeného rozpätia v trvaní 1 rok, nakoľko mal za to, že takáto výmera trestu bude vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného dostatočne represívna.

Ako súd už vyššie uviedol, nedospel k záveru, že na obžalovaného je nevyhnutne potrebné pôsobiť uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody, práve naopak, sú u neho splnené podmienky podľa § 49 ods. 1 písm. / Trestného zákona a preto obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne odložil. Následne sa zaoberal tým, akú dlhú skúšobnú dobu treba obžalovanému pri povolení podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody určiť, pričom vyhodnotil, že v rámci jej rozpätia stanoveného v § 50 ods. 1 Trestného zákona na 1 rok až 5 rokov, bude potrebné obžalovanému skúšobnú určiť v dolnej polovici takto daného rozpätia, t.j. v trvaní 2 roky, nakoľko mal za to, že takto určená skúšobná doba bude vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného dostatočne individuálne preventívna. Uložený trest v polovici zákonnej trestnej sadzby, podmiennečne odložený na skúšobnú dobu určenú v dolnej polovici zákonom stanoveného rozpätia považuje súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti prípadu za trest primeraný, spravodlivý, dostatočne zodpovedajúci represívnej funkcii trestu i potrebám generálnej a individuálnej prevencie, ktorý bude dostatočným prostriedkom na dosiahnutie účelu trestu, ako ho má na mysli Trestný zákon.

Na podklade znenia § 50 ods. 2 Trestného zákona súd pri ukladaní podmiennečného trestu odňatia slobody obžalovanému uložil aj povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich síl a schopností zaplatil zameškané výživné.

To sú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave, cestou Okresného súdu Pezinok. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.